

P R E D G O V O R

Prezidentas Lietuvos Respublikos
ministras pirmininkas Algirdas Butkevičius
ir Lietuvos Respublikos
ministras pirmininkas Algirdas Butkevičius
atidžiai sveikina Lietuvos Respublikos
ministrą pirmininką ir valstybės ministrus.
Lietuvos Respublikos ministras pirmininkas
Algirdas Butkevičius atidžiai sveikina
Lietuvos Respublikos ministrą pirmininką
ir valstybės ministrus.

GLOBALNE NEENAKOSTI

Neenakost in izključevanje kot temeljni izhodišči socialnega dela se nenehno spremenjata in reorganizirata svoje učinke. Socialno delo poskuša s svojo teorijo in prakso preseči neenakost in izključevanje tako, da raziskuje strukture podrejanja in dominacije in se pri tem vedno znova postavi na stran zatiranih, marginaliziranih in nevidnih. Ta številka revije Socialno delo je posvečena prosilcem in prosilkam za azil, beguncem in drugim migrantom, ki poskušajo najti nov dom v državah, kjer naj bi bila demokracija najbolj razvita in človekove pravice dosledno spoštovane. Zaradi razmer, v katerih potujejo in živijo (če sploh preživijo), se zastavlja vprašanje, čigave pravice so spoštovane in koga vključujejo, še zlasti pa koga izključujejo demokratične ureditve. Gre za učinke sodobnega rasizma, ki prizadene tiste, ki v Sloveniji ali drugih državah EU poskušajo najti nov dom, in tudi tiste, ki imajo svoj dom »med nami«, vendar so vedno znova označeni kot tuji, drugi in kulturno drugačni. V tej številki to skupino ljudi predstavlja romska skupnost in še zlasti odnos socialnih delavk do Romov in Romkinj.

Rasistični diskurzi in prakse sporočajo ljudem, da so nezaželeni, odvečni, kulturno drugačni, zato naj ne bi mogli postati del »naše« družbe. Nekatere državni organi odstranjujejo, drugi morajo ostati večno »tuji«. Centri za odstranjevanje tujcev, razpršeni po vsej Evropi, niso obrobna anomalija, temveč institucije, ki temeljijo na »evropskem državljanstvu« in s pomočjo katerih se konstituira inferiorna populacija. Enak učinek imajo tudi meje EU; to niso zgolj državne meje, ki zaokrožajo suverenost posameznih držav, ampak del imigracijske politike, ki ljudi z globalnega Juga dehumanizira in ustvarja ljudi brez statusa. Članki v tej številki kažejo različne načine izključevanja ljudi, tudi

PREDGOVOR

širše, kaj pomenijo pravičnost, solidarnost in enakost v spremenjajočih se razmerah globalizacije in novega političnega položaja Slovenije (kot članice Evropske unije in njene »mejne straže«). Pri konceptualizaciji (prisilnih) migracij, imigracijske kontrole, centrov za tujce, revščine, etike skrbi in zaposlovanja je vloga socialnega dela ključna. Pričujoča številka ponuja vsebine za etični razmislek in presojo, kako naj socialne delavke in delavci mislimo globalne neenakosti, pa tudi kakšna naj bo praksa, ki bo krepila moč in zagovarjala pravice beguncev in begunk, med njimi otrok, ljudi brez statusa, Romov in Romcev itd. Konceptualizacija globalnih ekosistemov -sila/raščljujanje in izboljšanje v učinku menjavač na vočista avtomača zato želimo ibut eq. (in hčid idem id za amolivero izl) volindrila digurb velen. Članskihščitib ponoto kol sledete in svetovno so ni spričoval? xi oem vočasib sponjiva cestu komajev zemstva dlanovrrola omčilicenca si ojedrzi -kaz vločenomurkaz az ovitkočesken rjaboq bladib ihsonilčenos dinobuži ams bijnj džipzovolz v izm -abfuz zvodlja si džifloq dželjengremi dželqovno -anvaido rošnalo bo nobil zjnostosod niz leonqz ič, mročnih linsti zjelatvymos si omvint av -mrob ogreunqaz izl ,dgojam bučkušt infibany zle -idce na sjenoljivih džesit in id ab ,zjibkotaz njszki niz -džibkotaz džibkotaz džibkotaz džibkotaz džibkotaz džibkotaz

kinj. Socialno delo v Sloveniji ima tradicijo boja za pravice ljudi, ki so imeli v družbi manj moči in vpliva. Delujoči v stroki socialnega dela so ključno pripomogli k spremembam na področju nasilja nad ženskami, duševnega zdravja in hendiKEpa in pri kritični presoji socialnega dela z vidika antirasizma. Veliko dela je že opravljenega, vendar kaže, da ga žal nikoli ne bo zmanjkal, saj se neenakosti globalizirajo in poglabljajo, revščina pa vedno bolj kriminalizira (o kriminalizaciji revščine gl. tudi članek Ane Kralj v prejšnji številki Socialnega dela).

Gostja urednica te številke je Jelka Zorn

Notranje fotografije Dražena Perić, Mednarodni dan beguncov 20. junij 2005, Metelkova mesto

Guest editor of this issue is Jelka Zorn

Inside photos by Dražena Perić, International Day of Refugees 20 June 2005, Metelkova city